

Hus veden k hranici v prvotisku Richentalovy kroniky z roku 1483.

7/ Traktát O církvi a Kázání na památku Karla IV.

7/12

„TYTO SEM KNIEŽKY NAPSAL...“ PUTOVÁNÍ DÍLA JANA HUSA Z 15. DO 21. STOLETÍ.

Latinský teologický traktát *De ecclesia* (O církvi) zaujímá v Husově životě a učení významné místo. Hus jej dokončil na konci května 1413 ve vyhnanství a již v červnu 1413 se traktát předčítal a diktoval v Betlémské kapli, kde se údajně až 80 opisovačů postaralo o jeho rozmnožení a rozeslání Husovým příznivcům. O dva roky později se tento spis stane součástí Husovy kauzy v Kostnici a na základě z něj vybraných článků bude prohlášen za kacíře.

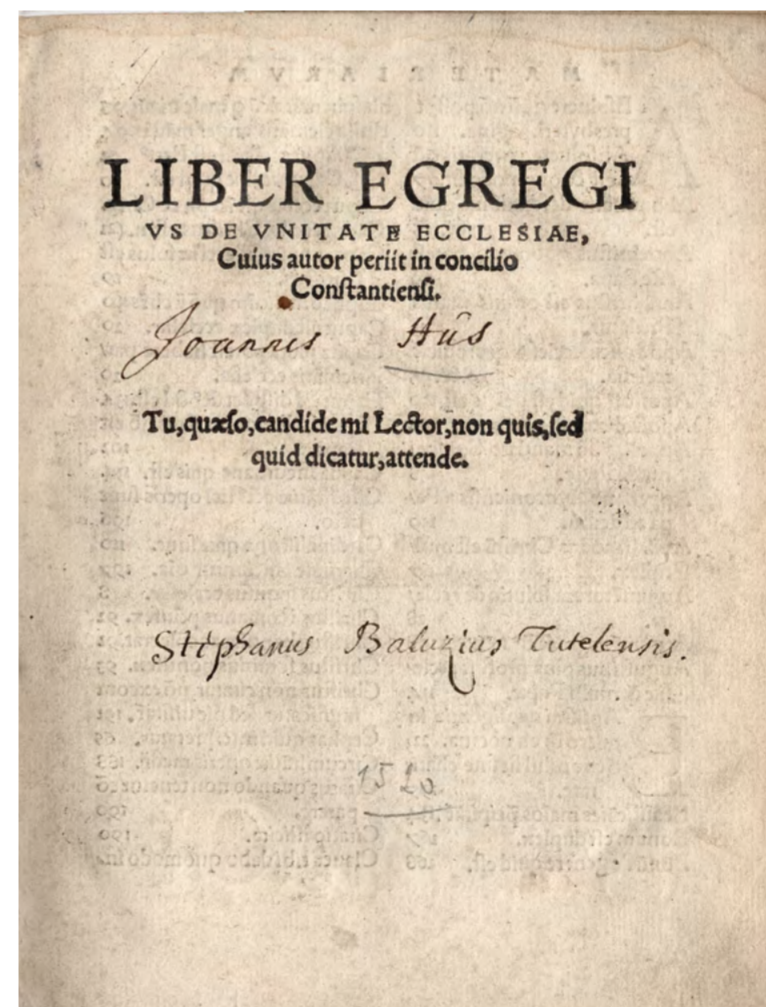
V 23 kapitolách spisu *De ecclesia* se Hus systematicky zabývá církví jako společenstvím předurčených ke spasení, v němž vidí protiklad k církvi institucionální. Patrné jsou vlivy z několika Wyclifových spisů. Za hlavu církve Hus považuje nikoliv papeže, nýbrž samotného Krista. V druhé polovině spisu se Hus zabývá otázkou poslušnosti a zdůvodněním, proč sám odmítá poslušnost církevní vrchnosti a papeži.

Text traktátu *De ecclesia* se nám zachoval v množství rukopisů, ale rozšířil se také prostřednictvím knihtisku. Poprvé vyšel v alsaském Hagenau a ve švýcarské Basileji roku 1520 (z první poloviny 16. století pochází německý rukopisný překlad), následně byl zařazen do souborného norimberského vydání z roku 1558. Do češtiny spis přeložili až roku 1965 František M. Dobiáš a Amadeo Molnár.

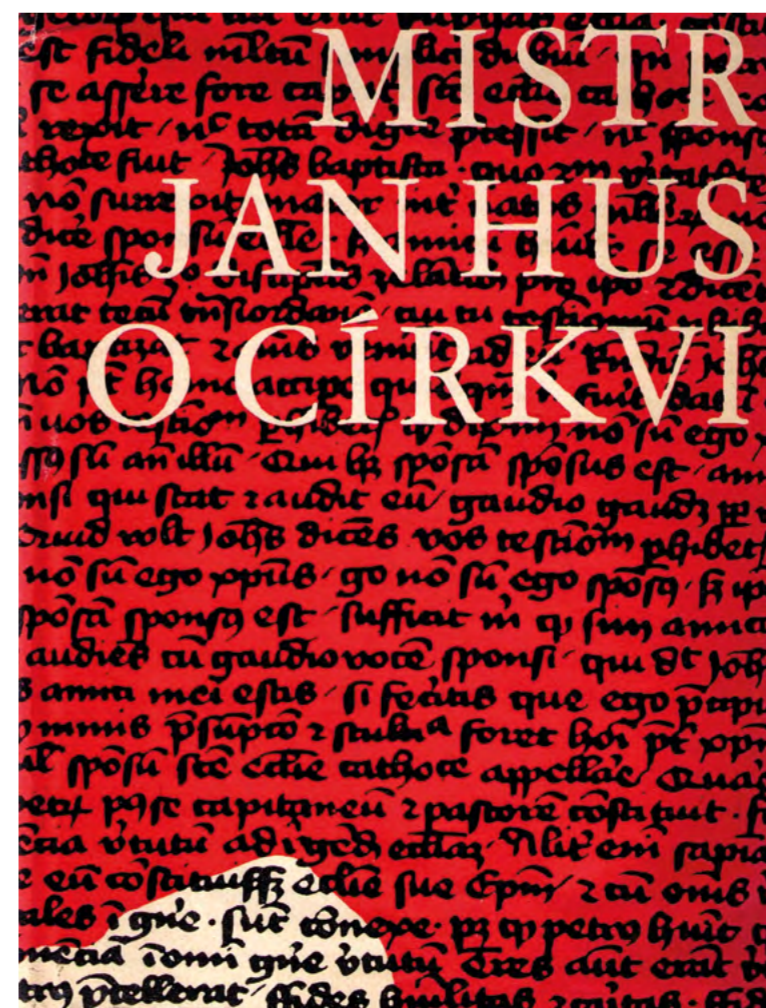
„A je zřejmé, že věřící učedník Kristův má hledět na první vzor Krista a má jen potud poslouchat představeného, pokud přikazuje jeho zákon a věci rozumné a vzdělavatelné a v tomto smyslu pro poddaného přípustné.“ (O církvi, 21. kapitola)

☛ Husova kazatelská činnost byla velmi bohatá, obsahuje nejen kázání z Betlémské kaple, ale i ta pronesená při církevních synodách a svátcích univerzity. Z dochovaných latinských kázání byla dvě *Kázání na památku Karla IV.* Jedno kázání Hus proslavil v Karolinu v prosinci 1409 před svými kolegy, univerzitními mistry. Text je protkán nejen četnými citáty z Bible, ale také z děl antických klasiků a úryvky ze středověké dvorské literatury. Hus zde Karla IV. (1316–1378) srovnává s Alexandrem Velikým a do kázání vložil výňatek z latinsky veršované *Alexandreidy* z konce 12. století od Gualtera de Castellione.

„Co by však řekl přeseřlanný vládce, císař a český král Karel, jehož památku dnes slavíme, jenž býval záštita církve, správce míru, milovník duchovenstva, světlo knížat, živitel chudých, budovatel chrámů a zakladatel našeho životodárného vysokého učení? Zajisté, kdyby zesnulý ještě mohl mluvit, řekl by: Marnost nad marnost a všechno jest marnost.“ (Kázání k výročnímu dni úmrtí Karla IV. na text z Jakubovy epištoly 8,5 „Confirmate corda vestra“)

První tištěné vydání traktátu O církvi asi z roku 1520.

Český překlad Husova traktátu O Církvi z roku 1965.